

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

Burgersignalenrapportage 2024

Vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (BHO)

15 januari 2025 | Dienst Analyse en Onderzoek

UITSLUITEND BESTEMD VOOR INTERN GEBRUIK

Inhoudsopgave

Inleiding en kernpunten	3
1 Ontwikkeling aantal burgerbrieven	5
1.1 Burgerbrieven Tweede Kamer	5
1.2 Burgerbrieven commissie BHO	6
2 Commissiebesluiten over burgerbrieven	8
2.1 Behandebesluiten	8
2.2 Betrokken bij debat	9
Bijlage	10

Inleiding

Burgersignalenrapportage

De burgersignalenrapportage komt voort uit de ambitie van de Tweede Kamer om burgersignalen structureler op te vangen, te ordenen en zichtbaarder te maken.¹ De burgersignalenrapportage heeft als doel commissie-overstijgend inzicht te genereren in alle burgersignalen die vaste commissies bereiken middels brieven en e-mails van burgers en in hoe deze in de procedurevergaderingen zijn behandeld. Deze burgerbrieven betreffen de brieven die in de procedurevergadering op de 'brievenlijst particulieren' staan. Daarmee kunnen vaste commissies het gesprek aangaan hoe de commissie wenst om te gaan met burgerbrieven.

Wijze van bespreking en doorgeleiding signalen

De burgersignalenrapportage wordt jaarlijks opgesteld en geeft overkoepelend inzicht in alle door de commissie ontvangen burgerbrieven. De commissie agendeert de burgersignalenrapportage voor een (strategische) procedurevergadering.

Bespreekpunten tijdens de (strategische) procedurevergadering

- Hoe kijkt de commissie aan tegen de wijze waarop zij haar burgerbrieven heeft behandeld?
- Aan welke informatie met betrekking tot de burgerbrieven heeft de commissie nog meer behoefte in de burgersignalenrapportage?

Na bespreking in uw commissie ontvangt de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven (CVB) een afschrift en kort verslag van de bespreking van de burgersignalenrapportages. De CVB gebruikt de afschriften van vaste commissies om een overstijgend, Kamerbreed, beeld te krijgen van burgersignalen hun behandelbesluiten. Periodiek organiseert de CVB een signalenoverleg, met als doel inzichten over burgersignalen uit te wisselen met externe organisaties (zoals de Nationale ombudsman). Ook kunnen vaste commissies een eigen signalenoverleg organiseren.

BHO en BuHa-OS

De commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (BHO) is per juli 2024 ontstaan uit de voormalige commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BuHa-OS). In deze burgersignalenrapportage 2024 zijn de ontvangen brieven particulieren over de periode januari – december 2024 van beide commissies samengepakt. Voor de leesbaarheid wordt in het vervolg van deze rapportage gesproken over de commissie BHO, waar BHO en BuHa-OS samen wordt bedoeld.

De kernpunten uit deze rapportage zijn:

- 0,6 % van het totaal aantal burgerbrieven aan de Tweede Kamer was in 2024 gericht aan de commissie BHO. Het ging om 8 brieven.
- Dit aantal is wel een verdubbeling ten opzichte van 2023. In 2024 is voor het eerst een stijging te zien sinds 4 jaar.

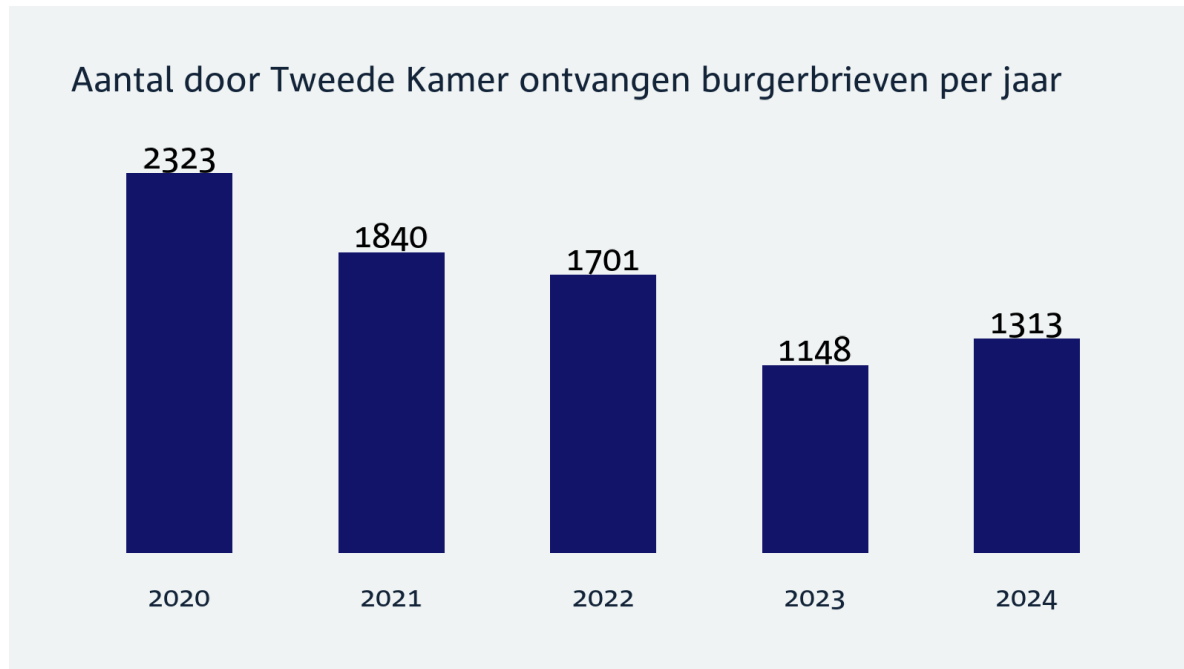
¹ Zie het eindverslag van de [pilot Burgersignalen](#) (december 2024) en het rapport [Versterking functies Tweede Kamer](#) (december 2021).

- Bij de helft (4) van het totaal aantal binnengekomen brieven was het behandelbesluit 'voor kennisgeving aannemen'.
- Bij iets minder dan de helft (3) van de brieven was het behandelbesluit 'betrekken bij debat'. Bij 1 binnengekomen brief was het besluit 'petitieaanbieding organiseren'.
- Van de 3 brieven die bij BHO het behandelbesluit 'betrekken bij een debat' kregen, betrof het één keer het commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking, één keer het commissiedebat Humanitaire hulp en één keer de Begrotingsbehandeling Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

1. Ontwikkeling aantal burgerbrieven

1.1 Burgerbrieven Tweede Kamer

Figuur 1. Overzicht aantal ontvangen burgerbrieven door de Tweede Kamer totaal

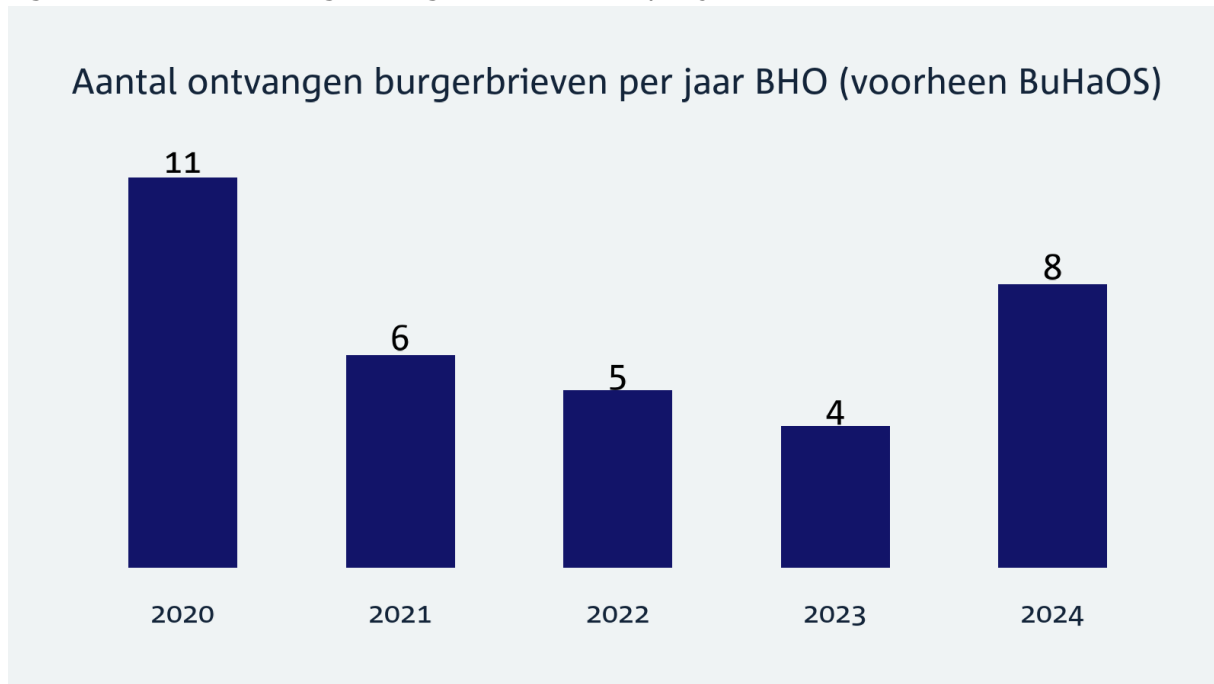

Toelichting

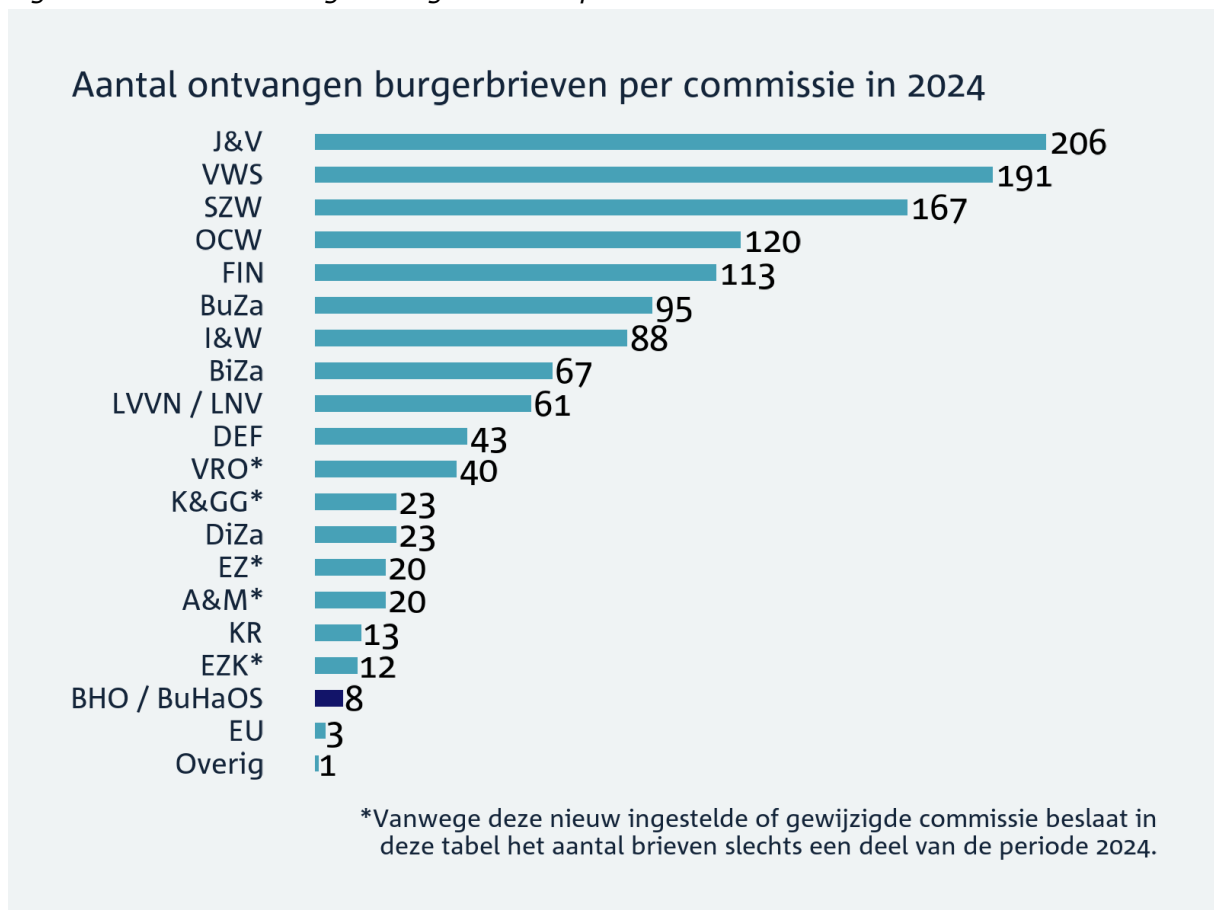
In 2024 ontving de Tweede Kamer in totaal 1313 burgerbrieven. Dat is een toename van ongeveer 14% ten opzichte van 2023.

1.2 Burgerbrieven commissie BHO

Figuur 2. Aantal ontvangen burgerbrieven BHO per jaar

Figuur 3. Aantal ontvangen burgerbrieven per commissie in 2024

Toelichting

8 van de 1313 brieven, oftewel 0,6%, waren in 2024 gericht aan de commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp, of diens voorganger Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Dat is onder het gemiddelde aantal ontvangen burgerbrieven van de vaste commissies van de Tweede Kamer (66).

Eén commissie ontving minder brieven dan BHO, zeventien commissies ontvingen meer brieven dan BHO.

In 2024 ontving BHO wel twee keer zoveel brieven (8) als in 2023 (4). 2024 laat daarmee voor het eerst weer een stijging in het aantal burgerbrieven zien sinds de aanhoudende daling in de vier jaren daarvoor.

2 Commissiebesluiten over burgerbrieven

2.1 Behandelbesluiten

Figuur 4. Behandelbesluiten door de commissie BHO

Toelichting

Ontvangen brieven van burgers worden opgenomen op de brievenlijst particulieren. Deze brievenlijst wordt geagendeerd op de procedurevergadering van de commissie. De commissie neemt tijdens de procedurevergadering een besluit over de behandeling van de binnengekomen brieven. Behandelbesluiten kunnen bijvoorbeeld zijn: betrekken bij een debat, betrekken bij andere zaken (zoals een rondetafelgesprek of stemmingen), voor kennisgeving aannemen, reactie aan bewindspersoon vragen, overlaten aan individuele leden/fracties, of petitie in ontvangst nemen.

Figuur 4 geeft een overzicht van de besluiten die de commissie BHO heeft genomen over de behandeling van burgerbrieven in 2024. Bij de helft (4) van het totaal aantal binnengekomen brieven was het behandelbesluit 'voor kennisgeving aannemen'. Bij iets minder dan de helft (3) van de brieven was het behandelbesluit 'betrekken bij debat'. Bij 1 binnengekomen brief was het besluit 'petitieaanbieding organiseren'. Het betrof de petitie 'Zeg nee tegen het World Economic Forum'.

2.2 Betrokken bij debat

Figuur 5. Behandelbesluit bij welk debat te betrekken

Toelichting

In deze grafiek staat uitgesplitst bij welke debatten de brieven zijn betrokken die het behandelbesluit 'betrekken bij debat' hebben gekregen.

Na een behandelbesluit 'betrekken bij een debat' is het aan individuele leden of fracties zelf om te bepalen of ze de betreffende brief ook echt willen betrekken in de voorbereiding van het debat of de casus (in anonieme vorm) willen bespreken tijdens het debat. De betreffende burgerbrief wordt niet openbaar gemaakt en staat dus ook niet op de convocatie van het debat. De brieven worden wel in Parlis toegevoegd onder het tabblad 'gerelateerde zaken' van het betreffende debat.

Van de drie brieven die bij BHO het behandelbesluit 'betrekken bij een debat' kregen, is één brief betrokken bij het commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking, één brief bij het commissiedebat Humanitaire hulp en één brief bij de Begrotingsbehandeling Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Bijlage

Datum	Nummer	Documentsoort	Onderwerp	Voortouw	Behandelbesluit	Bij welk (commissie)debat betrokken
14-12-2024	2024D50397	Brief derden (particulieren)	Reactie m.b.t. wapens aan Israël	BHO	Voor kennisgeving aannemen	
21-11-2024	2024D45426	Brief derden (particulieren)	Reactie m.b.t. wapens uit Israël	BHO	Voor kennisgeving aannemen	
23-04-2024	2024D16898	Brief derden (particulieren)	Afschrift brief, namens meerdere oud-ministers, oud-ambassadeurs en oud-diplomaten, aan ministeries van Buitenlandse Zaken en Algemene Zaken m.b.t. rapport 'Collona' en beroep voor hervatting van financiering van UNRWA	BHO	Betrekken bij debat	Commissiedebat Humanitaire hulp
16-04-2024	2024D15727	Brief derden (particulieren)	Aangeboden petitie 'Zeg nee tegen het World Economic Forum' d.d. 16 april 2024	BuHaOS (2021-2024)	Voor kennisgeving aannemen	
12-03-2024	2024D09700	Brief derden (particulieren)	Aanbieding petitie 'Zeg nee tegen het World Economic Forum'	BuHaOS (2021-2024)	Petitieaanbieding organiseren	
05-03-2024	2024D09459	Brief derden (particulieren)	Bezwaar tegen EU-donatie aan UNRWA	BuHaOS (2021-2024)	Betrekken bij debat	Commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
04-02-2024	2024D04202	Brief derden (particulieren)	Reactie m.b.t. stafofficier in Rode Zee	BuHaOS (2021-2024)	Voor kennisgeving aannemen	
30-01-2024	2024D03221	Brief derden (particulieren)	Actie: Oproep om voorlopige maatregelen van ICJ inzake risico op genocide door Israël te helpen afdwingen	BuHaOS (2021-2024)	Betrekken bij debat	Begrotingsbehandeling Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking